

Uvjeti raspolaganja sredstvima maloljetnih osoba i osoba lišenih poslovne sposobnosti

UVODNE ODREDBE

Erste&Steiermärkische Bank d.d. (dalje: Banka) temeljem članka 4.8. Uvjeti raspolaganja sredstvima maloljetnih osoba i osoba lišenih poslovne sposobnosti Općih uvjeta poslovanja Erste&Steiermärkische Bank d.d. s građanima, roditeljima/skrbnicima koji žele u Banci otvoriti račun ili štednju na ime maloljetnog djeteta ili osoba lišenih poslovne sposobnosti ovim Aktom Banke, pobliže objašnjava uvjete otvaranja, zatvaranja, raspolaganja sa sredstvima na računu maloljetnog djeteta kao i osoba lišenih poslovne sposobnosti. Objašnjavaju se zakonska ograničenja, te općenito svi uvjeti poslovanja po računima ili štednji maloljetnog djeteta i osoba lišenih poslovne sposobnosti, a sve u cilju zaštite njihovih interesa i imovine kao i informiranja roditelja i skrbnika o njihovim pravima i obvezama po predmetnim računima ili štednji.

1. MALOLJETNE OSOBE

Roditelji imaju dužnost, pravo i odgovornost upravljati imovinom djeteta s pažnjom odgovornog roditelja, na način da je očuvaju i po mogućnosti uvećaju. Prihode od djetetove imovine roditelji mogu koristiti za njegovo uzdržavanje. Imovina djeteta se može otuđiti samo ako roditelji nemaju dovoljno vlastitih sredstava za djetetovo uzdržavanje, liječenje ili obrazovanje, a sredstva za to ne mogu osigurati na drugi način. Roditelji, bez obzira žive li zajedno ili odvojeno, ravnopravno, zajednički i sporazumno skrbe o djetetu i upravljaju imovinom djeteta, osim u slučajevima propisanim Obiteljskim zakonom. Ako je maloljetno dijete na temelju odluke nadležnog centra za socijalnu skrb stavljeno pod skrbništvo, djetetovom imovinom upravlja skrbnik kojeg imenuje nadležni centar za socijalnu skrb.

Roditelji ne smiju upravljati imovinom djeteta koju je dijete naslijedilo ili mu je darovana ako je ostavitelj ili darovatelj svojom voljom tako odredio. Roditelji ne smiju upravljati sredstvima koja su stečena djetetovim radom.

Raspolaganje sredstvima maloljetnika na računima kod Banke utemeljeno je i usklađeno sa Obiteljskim zakonom (NN br. 103/2015) i Mišljenjem nadležnog Ministarstva socijalne politike i mladih od 23.09.2014., klasa:011-02/12-01/3, ur.broj: 519-3-1-1/6-14-164 kao i dopunom Mišljenja Ministarstva socijalne politike i mladih od 17. 12.2015.g. klasa:552-04/15-05/6, ur.broj:519-03-1-2/4-15-2.

Skrbništvo za djecu je oblik zaštite djeteta bez roditeljske skrbi kojim se djetetu šticeniku nadomješta roditeljska skrb. Centar za socijalnu skrb donosi rješenje o stavljanju djeteta pod skrbništvo i imenuje mu skrbnika. Skrbništvo nad djetetom prestaje stjecanjem poslovne sposobnosti, posvojenjem, prestankom zakonskih uvjeta za određivanje skrbništva nad djetetom i smrću djeteta.

1.1. Otvaranje, uplate i zatvaranje računa ili štednje na ime maloljetnog djeteta

Otvoriti račun ili štednju u ime maloljetnog djeteta može roditelj kao zakonski zastupnik bez prisutnosti djeteta. Pritom je u obvezi priložiti potrebnu dokumentaciju za otvaranje računa ili štednje i to za dijete:

- Izvod iz matične knjige rođenih ili Rodni list djeteta
- OIB djeteta

i za zakonskog zastupnika (roditelja/skrbnika):

- OIB roditelja/skrbnika
- za skrbnika: pravomoćno Rješenje Centra za socijalnu skrb da je imenovan skrbnikom- identifikacijski dokument za zakonskog zastupnika

Objavljeno 15.4.2016.

Banka zadržava preslike dokumentacije predočene u izvorniku, a na temelju koje otvara račun ili štednju na ime maloljetnog djeteta.

Uplate na kunski račun ili štednju maloljetnog djeteta pored roditelja kao zakonskih zastupnika mogu vršiti i druge osobe. Uplate na devizni račun ili štednju maloljetnog djeteta mogu vršiti isključivo zakonski zastupnici.

Zatvoriti račun ili štednju otvoren na ime maloljetnog djeteta roditelji mogu bez odluke suda u izvanparničnom postupku ako je u trenutku zatvaranja na računu ili štednji položen iznos do 10.000,00 kuna uvažavajući pravila raspolaganja kako je navedeno u toč. 1.2. ovog Akta. Za raspolaganje iznosom iznad 10.000,00 kuna mjesečno roditelji su dužni ishoditi odobrenje/odluku nadležnog suda u izvanparničnom postupku.

1.2. Raspolaganje sredstvima na računu ili štednji maloljetnog djeteta

Roditelji kao zakonski zastupnici djeteta mogu temeljem mišljenja nadležnog Ministarstva socijalne politike i mladih od 23.09.2014., klasa:011-02/12-01/3, ur.broj: 519-3-1-1/6-14-164 i dopune Mišljenja Ministarstva socijalne politike i mladih od 17. 12.2015.g. klasa:552-04/15-05/6, ur.broj:519-03-1-2/4-15-2 raspolagati sredstvima na računu ili štednji maloljetnog djeteta u iznosu koji ne prelazi svotu od 10.000,00 kuna mjesečno (uključujući i 10.000,00 kuna). Za raspolaganje sredstvima maloljetnog djeteta u iznosu koji prelazi svotu od 10.000,00 kuna mjesečno, roditelji su dužni ishoditi odluku nadležnog suda u izvanparničnom postupku i pisanu suglasnost drugog roditelja kada oba roditelja ostvaruju roditeljsku skrb. Pisana suglasnost drugog roditelja nije potrebna kada je odlukom suda o odobrenju raspolaganja imovinom djeteta odlučeno koji roditelj zastupa dijete u toj stvari.

Kod raspolaganja sredstvima na računu ili štednji maloljetnog djeteta u Banci (uplata, isplata, oročenje, prekid oročenja...) uz predočenje ugovora o oročenju i odgovarajuće identifikacijske isprave, roditelji mogu u okviru svoje roditeljske skrbi samostalno i pojedinačno raspolagati neovisno o tome koji je od roditelja sklopio ugovor u ime djeteta s Bankom.

Smatra se da su roditelji sporazumni da svaki od njih samostalno i pojedinačno zastupa dijete, sve do drugačije izričite izjave jednog od roditelja ili dostave pravomoćne odluke suda u izvanparničnom postupku kojom je uređeno drugačije.

Roditelji ne mogu samostalno i pojedinačno raspolagati sredstvima na računu maloljetnika, neovisno o iznosu na istima ukoliko je Banci predočeno:

- rješenje suda u izvanparničnom postupku kojim je uređeno drugačije ili;
- izričita izjava roditelja koji ostvaruje roditeljsku skrb da ne postoji suglasnost između roditelja (u tom slučaju više niti jedan roditelj ne može raspolagati sredstvima bez odobrenja suda ili povlačenja izričite izjave o nesuglasnosti) ili;
- sudski potvrđeni plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi kojim je uređeno drugačije raspolaganje računima maloljetnika

Ukoliko postoji izričita izjava roditelja koji ostvaruje roditeljsku skrb da nema suglasnosti između roditelja u odnosu na raspolaganje sredstvima maloljetnika, Banka će onemogućiti raspolaganje za oba roditelja po računima ili štednji djeteta sve dok:

- oba roditelja ne pristupe u Banku i suglase se sa raspolaganjem do 10.000,00 kuna mjesečno ili
- roditelj koji je dao izričitu izjavu da nema suglasnosti u odnosu na raspolaganje imovinom maloljetnika ne dostavi izričitu pisanu suglasnost za raspolaganje do 10.000,00 kuna mjesečno drugog roditelja na kojoj će biti ovjeren potpis tog roditelja ili
- se Banci dostavi odluka nadležnog suda u izvanparničnom postupku kojom će jednom od roditelja ili oboma biti dozvoljeno raspolaganje sa sredstvima maloljetnika.

Sredstvima maloljetnika raspolaže samo jedan roditelj koji ostvaruje roditeljsku skrb ako je drugi roditelj ograničen ili lišen u ostvarivanju roditeljske skrbi temeljem pravomoćne odluke nadležnog tijela ili je umro, proglašen umrlim, ako je nepoznat ili je odsutan i nepoznatog boravišta.

U slučaju da, bilo koji od roditelja na bilo koji način, dovede u zabludu djelatnika Banke vezano za njegova prava i obveze u pogledu raspolaganja imovinom njegovog djeteta (npr. predočenjem nevažeće dokumentacije ili prešućivanjem relevantnih informacija), Banka neće snositi nikakvu štetu koja bi zbog takvog postupanja roditelja mogla nastati. Banka nije ovlaštena niti dužna istraživati i utvrđivati međusobne odnose roditelja i djece kao i prava i obveze roditelja u odnosu na ostvarivanje roditeljske skrbi, te Banka postupa sukladno onim informacijama s kojima je upoznata od strane roditelja ili nadležnog tijela na način propisan ovim Aktom.

Objavljeno 15.4.2016.

Način raspolaganja imovinom maloljetnika kako je prethodno navedeno vrijedi do drugačije obavijesti i mišljenja Ministarstva, odnosno drugačije odluke nadležnog suda u izvanparničnom postupku ili promjene pozitivnih propisa.

2. POSLOVANJE SA SREDSTVIMA NA RAČUNU ILI ŠTEDNJI MALOLJETNOG DJETETA STJECANJEM POSLOVNE SPOSOBNOSTI PRIJE I NAKON PUNOLJETNOSTI

Maloljetna osoba stječe poslovnu sposobnost:

- punoljetnošću s navršениh 18.g života
- s navršениh 16.g. života ako je stupila u bračni odnos

Danom stjecanja poslovne sposobnosti odnosno punoljetnosti djetete/vlasnik računa ili štednje samostalno raspolaže sredstvima na vlastitom računu ili štednji te prestaje status roditelja kao zakonskog zastupnika, osim ako djetete nije stavljeno pod skrbništvo.

Maloljetna osoba s navršениh 15.g. života slobodno raspolaže sredstvima koja potječu iz radnog odnosa u visini iznosa koji zarađuje, a ostalim sredstvima raspolaže zakonski zastupnik kao kod maloljetne osobe. U slučaju bilo kakvog saznanja da takav maloljetnik raspolaganjem predmetnim sredstvima ugrožava svoje uzdržavanje potrebna je suglasnost roditelja ili skrbnika za raspolaganje.

U svrhu zaštite prava i interesa djeteta dužnost je roditelja pravovremeno upoznati djetete da stjecanjem punoljetnosti prestaju prava i obveze roditelja kao zakonskog zastupnika te da djetete kao vlasnik računa u Banci preuzima sva prava i obveze kao poslovno sposobna osoba.

3. SKRBNIŠTVO ZA PUNOLJETNE OSOBE

Skrbništvo za punoljetne osobe, temeljem odredbi Obiteljskog zakona, podrazumijeva skrbništvo nad punoljetnom osobom lišenom poslovne sposobnosti ili djetetom koje je poslovnu sposobnost steklo sklapanjem braka, a koje je rješenjem suda lišeno poslovne sposobnosti. Sud će, u izvanparničnom postupku osobu koja se zbog duševnih smetnji ili drugih razloga nije sposobna brinuti o nekom od svojih prava, potreba ili interesa, ili koja ugrožava prava i interese drugih osoba o kojima je dužna skrbiti se, u tom dijelu lišiti poslovne sposobnosti. Takva osoba ne može biti potpuno lišena poslovne sposobnosti. Rješenjem o lišenju poslovne sposobnosti sud će odrediti radnje i poslove koje osoba nije sposobna samostalno poduzeti u odnosu na osobno stanje te imovinu. Skrbništvo nad punoljetnom osobom prestaje smrću štíćenika, prestankom okolnosti zbog kojih je osoba pod skrbništvom odnosno stjecanjem poslovne sposobnosti. Odluke vezano za imenovanje skrbnika i njegove ovlasti u odnosu na raspolaganje imovinom osobe lišene poslovne sposobnosti donosi nadležni centar za socijalnu skrb.

Raspolaganje sredstvima štíćenika na računima kod Banke utemeljeno je i usklađeno sa odredbama Obiteljskog zakona i odlukama nadležnih centara za socijalnu skrb.

Banka neće imati nikakvih obveza niti odgovornosti ako se klijentu poslovna sposobnost oduzme, a o istome Banka nije pravovremeno obaviještena. U svakom slučaju kada postoji takva sumnja da je Klijent osoba kojoj je poslovna sposobnost oduzeta ili postoje razlozi da do toga dođe, Banka ima pravo zatražiti od nadležnih tijela odgovarajuće očitovanje u tom smislu i/ili uskratiti pružanje tražene usluge i/ili proizvoda i/ili otkazati bilo kakav ugovorni odnos sa klijentom. Banka je ovlaštena, isključivo na temelju vlastite procjene, a u interesu Klijenta, privremeno obustaviti pružanje usluga i proizvoda Klijentu za kojeg posumnja iz bilo kojeg razloga da je osoba kojoj je poslovna sposobnost oduzeta ili postoje razlozi da do toga dođe.

3.1. Otvaranje, uplate i zatvaranje računa ili štednje na ime osobe lišene poslovne sposobnosti

Otvoriti račun ili štednju u ime osobe lišene poslovne sposobnosti (dalje: štíćenik) može skrbnik bez prisutnosti štíćenika. Pritom je u obvezi priložiti potrebnu dokumentaciju za otvaranje računa ili štednje i to za štíćenika i skrbnika:

- pravomoćno Rješenje Centra za socijalnu skrb o imenovanju skrbnika
- OIB štíćenika
- OIB skrbnika
- identifikacijski dokument skrbnika

Objavljeno 15.4.2016.

Banka zadržava preslike dokumentacije predložene u izvorniku, a na temelju koje otvara račun ili štednju na ime maloljetnog djeteta.

Uplate na kunski račun ili štednju štićenika pored skrbnika mogu vršiti i druge osobe. Uplate na devizni račun ili štednju štićenika može vršiti isključivo skrbnik.

3.2. Raspolaganje sredstvima na računu ili štednji osobe lišene poslovne sposobnosti te zatvaranje računa ili štednje

Pravomoćnim rješenjem nadležnog centra za socijalnu skrb određuju se ovlaštenja skrbnika i opseg raspolaganja u odnosu na novčana sredstva na računima ili štednji štićenika kao i cjelokupnu imovinu štićenika.

Objavljeno 15.4.2016.